

מדיעים את „דבר ה' זו הלכה“ - אזי לא זקוקים עוד ל„רפואה“ המרומזת במאורע ד„סמך מלך בבל אל ירושלים“ (אחדותם של ישראל הנפעלת ע"י גוי), מכיון שמרצונם הטוב ובבחירתם מתנהגים בני"י באופן דאהבת ישראל ואחדות ישראל.

וכאשר ההנהגה היא באופן דאהבת ישראל ואחדות ישראל - אזי מתבטלת סיבת הגלות („מפני חטאינו גלינו מארצנו“ - היפך הענין דאהבת ישראל), ובדרך ממילא מתבטל תיכף ומיד כללות ענין הגלות - „מיד הן נגאלין“, ואז - יהפכו ימים אלו (עשרה בטבת ושאר הצומות) לששון ולשמחה ולמועדים טובים.

*

יד. נוסף על האמור לעיל אודות ההפטרה דשבת פ' ויגש, שמיד לאחרי' (ביום ראשון) חל עשרה בטבת - ישנה הוראה נוספת מהתחלת פ' ויחי, מכיון שעשרה בטבת חל ביום ראשון דפ' ויחי:

בהתחלת פ' ויחי נאמר: „ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה“. וידוע הפי' בזה ע"ד הרמז - שי"ז שנותיו המובחרות (י"ז בגימטריא „טוב“) חי יעקב אבינו בארץ מצרים (ראה בעה"ט עה"פ. וראה אוה"ת ויחי שנד, סע"א). וכביאור אדמו"ר הזקן בענין זה: מכיון ש„את יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גושנה“ (ויגש מו, כח), „לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה“ (פרש"י עה"פ) - הנה ע"י לימוד התורה (לאסוקי שמעתא אליבא דהלכתא) וההנהגה בדרכי התורה אזי נעשים חיים ראויים לשמש - „ויחי“ - גם במצרים („היום יום“ - י"ח טבת).

וההוראה מזה:

גם כאשר בני"י נמצאים בגלות - ארץ מצרים („כל המלכיות נקראות ע"ש מצרים“), מפני גזירת הקב"ה על כללות ענין הגלות - צריכים הם לגלות את הכוונה והתכלית שבענין הגלות - לעשות שם „בית תלמוד שמשם תצא הוראה“, ועי"ז - לאחד את כל בני"י הנמצאים בגלות, ברוח התורה.

וכפי שאחדות זו הודגשה ביותר בגלות מצרים - שבה היו כל בני"י (למקטנם ועד גדולם) מרוכזים ביחד בקירבת מקום - בארץ גושן שבמצרים, משא"כ בגלויות שלאח"ז (גלות בבל, מדי ופרס, יון ורומי) שנתפוררו ככו"כ ארצות.

וכאמור - אחדותם היתה ע"י התקנת „בית תלמוד שמשם תצא הוראה“ - ע"ד האמור לעיל אודות אחדותם של ישראל בירושלים (ע"י המאורע ד„סמך מלך בבל אל ירושלים“ בעשירי בטבת), אחדות עם ביהמ"ק (עבודת הקרבנות כו') והסנהדרין שבלשכת הגזית (כלומר, אחדות הקשורה עם כללות התורה ומצוותיה).

וכאשר ההנהגה היא באופן האמור - אזי נפעל הענין ד„ויחי יעקב

בארץ מצרים שבע עשרה שנה", כמנין „טוב“, כלומר, שגם ימי הגלות האחרונים נעשים כבר ימים טובים, וזוהי ההכנה לאמיתית הענין ד', ימים טובים" – כאשר יהפכו ימים אלו (ימי הצומות) לימים טובים וימי ששון ושמחה.

טו. והנה, גם כאשר נמצאים במצרים בסוף זמן הגלות במעמד ומצב ד', ויחיי" (ע"י ההנהגה ע"פ הוראת התורה, „בית תלמוד שמשם תצא הוראה“) – ח"ץ לחשוב שהגלות הוא המקום המתאים ליהודי, יהודים בגלות הם במעמד ומצב ד', בנים שגלו מעל שולחן אביהם! ולכן, כל זמן שיהודי נמצא עדיין במצרים הרי הוא מכריז וצועק ללא הרף: „ונשאתני ממצרים!!“ – מה יש ליהודי להיות במצרים?!

וכמודגש בסיפור שבהחלת פ' ויחי – שיעקב אבינו שלח לקרוא ליוסף, וביקש ממנו: „אל נא תקברני במצרים. . ונשאתני ממצרים וקברתני בקבורתם“ (במערת המכפלה), ועד שביקש ממנו „השבעה לי“:

יעקב אבינו לא הסתפק בזה שיוסף בנו יבין מעצמו (ובפרט בהיותו „בן זקונים“) שאין מתאים לקברו במצרים בה בשעה שישנה „מערת המכפלה“ (ובפרט שמספר המקומות ב„מערת המכפלה“ הי' מתאים בדיוק לד' זוגות – עד ליעקב ולאח), ואף שיוסף לא הי' זקוק לזירונו מיוחד בענין זה, שלח יעקב לקרוא ליוסף (מבלי להתחשב בכבוד המלכות) וביקש ממנו „אל נא תקברני במצרים. . ונשאתני ממצרים“, ויתירה מזו: יעקב אבינו לא הסתפק בהבטחתו של יוסף „אנכי אעשה כדברך“, אלא הוסיף לבקש ממנו „השבעה לי“ – הבטחה באופן של שבוועה!

וכמדובר כמ"פ – כל סיפורי התורה אינם סיפורים בעלמא ח"ו, כי אם הוראות בנוגע להנהגה בפועל לכאור"א מישראל (לא רק ל„יחידי סגולה“), ובכל הזמנים כולם, מכיון ש„התורה היא נצחית“:

יהודי צריך לבקש ולצעוק להקב"ה ללא הרף – „ונשאתני ממצרים!“ הוא נמצא אמנם במעמד ומצב ד', ויחיי", הוא לומד תורה ומקיים מצוות, נותן צדקה וכו' – אבל הגלות אינו מקומו ומעמדו ומצבו האמיתי, ולכן מבקש הוא מהקב"ה – ומשביעו (כביכול) – „ונשאתני ממצרים!“ רצונו לצאת מהגלות!!

ואינו מסתפק בזה שכתוב ב„ספרים“ אודות ביאת משיח והגאולה העתידה, אלא הוא בעצמו מבקש מהקב"ה – ללא הרף – על ענין הגאולה: „ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים!“ וגם לאחרי שביקש זאת בתפלת מנחה, הרי בתפלת מעריב שלאח"ז (כסמיכות זמן) חוזר הוא ומבקש על ענין הגאולה, וכן הלאה. כלומר, שהוא מבקש ללא הרף – „ונשאתני ממצרים!“

והדיוק בזה הוא – „ונשאתני ממצרים“, לשון המורה על ענין של עלי', מכיון שדוקא ע"י ירידת הגלות נפעל עליוי גדול ביותר – כיתרון האור מן החושך. וע"ד שאמר הקב"ה ליעקב אבינו בקשר עם ירידתו למצרים – „ואנכי אעלך גם עלה“ (ויגש מו, ד), כלומר, שע"י הירידה למצרים נפעל עליוי גדול יותר – ב' עליות, „אעלך גם עלה“.

טז. והנה, כאשר יהודי יודע ומרגיש שהגלות אינו מקומו האמיתי, ומה שנמצא בגלות („בנים שגלו מעל שולחן אביהם“) הרי זה רק באופן עראי, מכיון שהוא מוכרח לקיים את רצונו של הקב"ה ששלחו בגלות למשך זמן מסוים (ואינו רוצה למרוד ח"ו בהקב"ה), אבל הוא מצדו חפץ לצאת מהגלות („ונשאתני ממצרים“) – הרי מובן בפשטות שכאשר הקב"ה נותן שטחים של ארץ ישראל (עוד בהיותו בגלות), מחזיק הוא בשטחים אלו בשתי ידיו, ואינו מוותר אפילו על „שעל“ אחד בלבד!

ישנו אמנם הענין ד„לא יעלו בחומה כו“, כלומר, שאין למהר להשיג את כל שטחי ארץ ישראל ע"י ענין של כח – כי עז"נ „לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי גר“, כלומר, שצריכים לעסוק בביטול הענין ד„חטאינו“, ובדרך ממילא יתבטל כללות הענין ד„גלינו מארצנו“, ואז יקבלו בני"י – מהקב"ה – את כל ארץ ישראל בשלימותה, ללא ענין של מלחמה כו;

אבל כאשר מדובר אודות שטחי ארץ ישראל שהקב"ה כבר נתנם לבנ"י – מחזיקים בני"י בשטחים אלו בשתי ידים, ואינם מוותרים מאומה!

וכמו כן בנוגע לשטחים דחוץ לארץ הקשורים ונוגעים לבטחונם של יהודים הנמצאים בארץ ישראל – שאין לוותר ח"ו על שטחים אלו, מכיון שוויתור כזה כרוך עם ענין של סכנה ופקר"נ, ואדרבה: מכיון שישנו חשש ש„משם תהא הארץ נוחה ליכבש לפניהם“ – אזי „יוצאים עליהם בכלי זיין ומחללין עליהם את השבת“ („עד רדתה – אפילו בשבת“), וכל זה – אפילו כאשר מדובר אודות נכרים שצרו על עיירות ישראל „על עסקי תבן וקש“ בלבד, ולא רק כאשר צרו בפועל, אלא אפילו כאשר ישנה שמועה שהם „ממשמים לבוא“ (ש"ע א"ח סשכ"ט ס"ו).

וכאשר יהודים מתנהגים ע"פ הוראת השו"ע, ועומדים בכל התוקף – אזי נופל פחד על אומות העולם, וכמ"ש „וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך“, ואז – אינם מנסים לפגוע ביהודים ח"ו, ואדרבה: „בשבעה דרכים ינוסו לפניך“, כלומר, שהם יברחו משטחי ארץ ישראל ומהשטחים הקשורים לבטחונה של ארץ ישראל, ותועלת הדבר תהי' גם עבורם – עבור אינם יהודים, ואפילו עבור „מחבלים“, שגם הם לא יפגעו, מכיון ש„בשבעה דרכים ינוסו לפניך!“ וזוהי הדרך היחידה להשכנת שלום אמיתי!

יז ומכיון שישנם יהודים שהכניסו את עצמם לגלות פנימית ועמוקה ביותר (הן מבין אלו הנמצאים בחוץ לארץ, והן מבין אלו הנמצאים בארץ הקודש) – „רגש נחיתות“ ו„פחד איום“ כלפי גוים ו„גוי'שקייט“, וכתוצאה מכך מתנהגים הם היפך רצון ה' והיפך התורה בכל הקשור לבטחונה של ארץ ישראל (ואין להאריך בזה, מכיון שזהו זמן שצריכים לדבר בטובתן של ישראל) – הנה יה"ר ש„יערה עליהם רוח ממרום“ ויתחילו לצעוק „ונשאתני ממצרים“, כלומר, שיבקשו מהקב"ה שיוציאם ויגביהם מהמצרים וגבולים הנ"ל!

ולא זו בלבד שמכאן ולהבא יפסיקו לפחד מפני „גוי'שקייט“, אלא אדרבה: להראות לכולם שמכיון שיהודים מתנהגים ע"פ רצונו של הקב"ה, הנה גם בהיותם בזמן הגלות ובארצות הגלות – נעשים הם ה„בעליבתים“ האמיתיים על המציאות כולה, וכמבואר בירושלמי עה"פ „לאיל גומר עלי“, שכאשר יהודי פוסק – ע"פ השו"ע – אודות ענין הקשור עם מציאות העולם, נפעל כן במציאות העולם, ובנדר"ד: כאשר יהודי פוסק – ע"פ שו"ע – שהגוי צריך להתנהג באופן כך, הרי הוא מתנהג כן בפועל, מכיון ש„מזלי חזי“!

וכפי שסופר בהודמנויות שונות אודות כמה מאורעות שאירעו אצל יהודים שהתנהגו ע"פ הלכות התורה – שכאשר פסקו שע"פ הלכה צריך הגוי – שהצר להם – להתנהג באופן כך, שינה הגוי את אופן הנהגתו בהתאם לפס"ד הנ"ל, מכיון ש„מזלי חזי“.

וכל זה – כאשר יהודי מתנהג ע"פ הוראות התורה, שאז יודע הוא שהגלות אינו מקומו האמיתי, ולכן הרי הוא מבקש מהקב"ה לצאת מהגלות – „ונשאתני ממצרים“, ופשיטא שאינו מכניס את עצמו בגלות ע"י „רגשי נחיתות“ ושפלות כלפי גוים ו„גוי'שקייט“!

ועד שהקב"ה ממלא את בקשת בני"י – „ונשאתני ממצרים“ – ומוציא את כל בני"י מהגלות, בחסד וברחמים, ובקרוב ממש, באופן ד„ארו עם ענני שמיא“, ומביאם לארצנו הקדושה כפי שהיא בשלימותה, ובתכלית השלימות – „כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך“, כלומר, שבנ"י מקבלים מאת הקב"ה – מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה – את כל השטחים השייכים לארץ דעשר אומות, כולל „קני קניזי וקדמוני“, כפי שהבטיח הקב"ה ב„ברית בין הבתרים“ (שבה נגזרה גם גזירת הגלות) – „לזרעך נתתי את הארץ הזאת“.

*

יח. ישנו ענין העומד על הפרק שבו רואים בגלוי ובהבלטה עד כמה גדול „רגשי הנחיתות“ כלפי גוים ו„גוי'שקייט“, וכן את תוצאת הדברים – שלא זו בלבד שאין מקבלים שום ענין של כבוד כו', אלא אדרבה: עי"ז מתבזים עוד יותר בעיני הגוי, כדלקמן.

וכוונת הדברים – למצב המבהיל הקשור עם הקמת „ועדת החקירה“ כדי לחקור את המאורעות שאירעו במחנות הפליטים:

נוצרים ומוסלמים נלחמו זה בזה – „וסכסכתי מצרים במצרים“ – ובעקבות כך נערכה „שחיטה“ ו„רצח“ כו' במחנות הפליטים.

וכאשר הולכים „לחקור“ את פרטי המאורע – הנה במקום להתייחס לעצם המאורע, כלומר, מי הם אלו שעשו את המעשה בפועל ממש, ומי הוא זה אשר נתן להם את הפקודה לעשות זאת, שזהו הענין העיקרי והחשוב במאורע זה, הנה במקום זה עורכים חקירה ודרישה בענין צדדי:

היות שנתעוררה קס"ד שיתכן שיהודים ידעו אודות המאורע ולא סיכנו